

Hnízdění rehka domácího (*Phoenicurus ochruros*) v nákladním automobilu

Breeding of the Black Redstart (*Phoenicurus ochruros*) in a Truck

Jiří Hlaváček

Okružní 960, 517 21 Týniště nad Orlicí

Rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*) je obecně známým ptačím druhem, který poměrně často využívá k umístění svého hnízda různá lidská zařízení. Relativně často to mohou být i strojní celky, jako například stavební míchačky, dopravníky, jeřáby a bagry. Tyto stroje mohou být ve výjimečných případech v provozu. HUDEC (1983) popisuje umístění hnízda na otočném portálovém jeřábu, který pojížděl až 200 m po stabilní jeřábové dráze. Také v příspěvku o hnízdní adaptaci ptáků v prostoru povrchového dolu Šmeral na Mostecku se autor zmiňuje o hnízdění rehků domácích na prvcích těžké mechanizace (FLOUSEK 1989 - 90).

Dne 15. července 1997 jsem byl řidičem nákladního automobilu panem Erhartem upozorněn na hnízdo rehka domácího v příčném rámu jeho vozu Liaz Š 706. Jedná se o nákladní vůz starší konstrukce se sklopnou úložnou plochou. Příčný rám tvoří ocelový uzavřený profil, známý pod názvem jekl, o vnitřních rozměrech 90x100 mm. Hnízdo bylo umístěno uvnitř profilu ve vzdálenosti 13 cm od okraje. Přístup ke hnízdu měli ptáci znesnadněný zajišťovacím čepem s vidlicí, která byla 4 cm od hnízda.

Takto umístěné hnízdo by nevyžadovalo zvláštní pozornost, kdyby majitel nevyužíval vozidlo po celou dobu hnízdění k rozvozu materiálu až do vzdálenosti 30 km od místa pravidelného parkování (Skladištní oblast Slezské Předměstí v Hradci Králové). Za celou dobu hnízdní péče, tj. 28 dní (13 dní zahřívání snůšky + 15 dní výchova mlád'at ve hnízdě) (KLÚZ 1980), ujelo vozidlo celkem 1892 km. Auto odjíždělo z místa parkování v pracovní dny vždy v 7 hodin ráno a vracelo se zpět okolo 16. hodiny. Nákladní automobil byl zaparkován prakticky vždy na stejném místě. Řidič opakovaně pozoroval krmení mlád'at při nakládání materiálu až 5 km od místa parkování. Přitom je zřejmé, že dospělý pták musel sedět na hnízdě během jízdy, protože nákladní automobil nejezdil stabilními trasami a je tudíž nepravděpodobné, že by rehek vozidlo sledoval až do těchto vzdáleností letem. Dne 23.7.1997 byli úspěšně vyvedeni dva mladí rehci. Při následné podrobné kontrole jsem v hnízdě našel jedno uhynulé, již značně vyspělé mládě a jedno neoplozené vejce. Ztrátu vyspělého mláděte mohlo způsobit trvale špatné počasí v závěru hnízdění a tím jistě vyvolaný nedostatek potravy.

Souhrn

Příspěvek popisuje úspěšné vyhníždění rehka domácího v ocelovém profilu pod úložným prostorem nákladního automobilu. Vozidlo během doby hníždění ujelo celkem 1892 km, maximální vzdálenost od místa parkování byla 30 km. Dospělý pták byl pozorován při krmení mlád'at ve vzdálenosti až 5 km od místa pravidelného parkování (Hradec Králové, severovýchodní Čechy). Dne 23.7.1997 byla úspěšně vyvedena 2 mlád'ata.

Summary

Successful breeding of the Black Redstart in a steel rectangular tube under a body of a truck is described in the article. During the breeding, the truck covered 1892 km in total. The longest distance of the truck from the usual parking place was 30 km. The adult bird was observed feeding the young 5 km away from the parking place (Hradec Králové, Eastern Bohemia). On July 23rd two young successfully fledged.

Literatura

- FLOUSEK J., 1989-90: Hnízdní adaptace ptáků v prostoru povrchového dolu. *Sborník okresního muzea v Mostě. Řada přírodovědná, 11-12: 71-81.*
- HUDEC et al., 1983: Fauna ČSSR, Ptáci 3/I. *Academia, Praha.*
- KLŮZ Z., 1980: Pomocné ornitologické tabulky. *KSSPPOP, Ostrava.*

+ foto v barevné příloze

ISBN 80-86046-53-2